

ŠKOLNÍ DRUŽINA PŘI ZÁKLADNÍ ŠKOLE BOROVSKEHO

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

„Vychovávat a vzdělávat děti znamená učit je, jak se obejít bez nás.“

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV ŠKOLY	Základní škola a Mateřská škola Borovského, Karviná, příspěvková organizace
ADRESA	Ve Svahu 775/1a, 734 01 Karviná-Ráj
KONTAKTY	tel.: 596 312 054; e-mail: zs@borovskeho.cz; www.borovskeho.cz
ŘEDITEL	Mgr. Petr Machej
IČO	623 313 53
IZO	IZO školní družiny: 119 701 111
RED-IZO	600 136 680
ZŘIZOVATEL	Statutární město Karviná, Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná
ÚČINNOST	Účinnost aktualizovaného znění: 1. 9. 2026

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Školní družina realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Je umístěna v samostatném pavilonu, který je součástí školy.

KONKRÉTNÍ CÍLE

- regenerovat síly dětí po vyučování
- vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času
- rozvíjet již získané kompetence a rozvíjet je přiměřeně věku
- osvojovat si základy hodnot, na nichž je založena naše společnost, utváření vztahů k ostatním lidem a k přírodě
- rozvíjet sociální kompetence - předcházení šikany, rozvoj osobnosti odolné vůči negativním vlivům
- poznání zdravého způsobu života a prevence rizik ohrožujících zdraví
- umožnění přípravy na vyučování, obohacení novými poznatky a podněty

DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání v pravidelné docházce je organizováno pro příslušný školní rok; účastník může být do školní družiny přijímán opakovaně v dalších školních letech, pokud splní podmínky přijetí.

- Plán je sestaven v podobě Ročního plánu. Vychází ze zájmu dětí, podmínek a možností školní družiny. Konkrétní provozní dobu a vnitřní režim stanoví Vnitřní řád školní družiny. Časový plán vzdělávacích činností je konkretizován v Ročním plánu. Školní družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách; po projednání se zřizovatelem může ředitel školy činnost školní družiny v době školních prázdnin přerušit.
- Režim dne je stanoven s ohledem na psychohygienické podmínky. Jeho struktura dává možnost reagovat na individuální potřeby aktivity i odpočinku každého žáka, v průběhu dne činnosti pružně přizpůsobit potřebám a aktuální situaci ve školní družině.

FORMY A OBSAH

FORMY

Činnost školní družiny se uskutečňuje zejména pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování, příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností a využitím otevřené nabídky spontánních činností. Podle rozsahu docházky se zájmové vzdělávání uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky.

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce přesahují zpravidla rámec oddělení a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností (besídky, soutěže, výstavy, návštěva filmového představení apod.). Tyto akce připravují zpravidla vychovatelky všech oddělení školní družiny a někdy jsou určeny i rodičům nebo širší veřejnosti.

Spontánní aktivity zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci ranního pobytu žáků nebo koncové družiny. Vychovatelky při těchto činnostech zajišťují nejen bezpečnost žáků, ale především navozují a podněcují jejich vlastní aktivity.

Odpočinkové činnosti jsou ve smyslu klidové (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i aktivní odpočinek (rekreační činnosti), který kompenzuje jednostrannou zátěž během vyučování (závodivé hry venku, v tělocvičně, různé organizované zájmové činnosti).

Příprava na vyučování zahrnuje vypracování domácích úkolů (po dohodě se zákonným zástupcem), zábavné procvičování učiva formou didaktických her, kvízů, upevňování školních poznatků při praktických činnostech (práce s knihou, časopisem, tematické vycházky a další činnosti).

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje jejich vědomosti a dovednosti, navozuje kladné emoce. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Děti se učí pracovat s různými materiály, poznávají rozmanité techniky pracovních a výtvarných činností. Hrají divadlo, pohybové, závodivé, rytmičné, improvizované hry, zpívají a učí se nové písně, říkadla, tanečky atd.

Děti se podílejí na všech fázích činností, tedy na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení. Mají možnost se zapojit dle své volby do různých činností i v jiných odděleních.

OBSAH

CELOROČNÍ ÚKOLY

- spolupracovat se zákonnými zástupci, školou, SRŠ, koordinátorkou ŠVP a EVVO, metodikem prevence, se speciálním pedagogem, s Regionální knihovnou v Karviné-Mizerově, kinem Centrum, se školními družinami, MŠ
- podílet se na plnění témat Ekoškoly (šetření vodou, energií, sběr papíru, PET víček, třídění odpadu), výzdoba tříd a chodeb ekologickou tematikou, vycházky do přírody s poznáváním ekosystému, účast na akcích v rámci týdne Země.

HYGIENICKÉ A BEZPEČNÉ PŮSOBNÍ ŠD

- vhodná struktura režimu žáků s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim - podle individuálních potřeb žáků
- zdravé prostředí užívaných prostorů družiny (osvětlení, teplo, čistota, větrání)
- pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska bezpečnosti
- ochrana žáků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře, zákonné zástupce

OPTIMÁLNÍ PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

- klidné prostředí a příznivé sociální klima - tolerance, úcta, partnerství, uznání, empatie, sounáležitost oddělení ŠD a školy
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- zařazování činností vycházejících ze zájmu žáků, z motivace a s ohledem na věkovou přiměřenost
- včasná ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- seznámení žáků s vnitřním řádem školní družiny a poučení o bezpečnosti a chování
- informovanost žáků i jejich zákonných zástupců o činnostech školní družiny
- budování kamarádského prostředí na principech svobody, spravedlnosti, odpovědnosti a spolupráce

KOMPETENCE K UČENÍ

žák:

- učí se vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je využívá
- rozvíjí získané vědomosti a zkušenosti a uplatňuje je v praktických situacích i dalším učení
- učí se spontánně i vědomě klást otázky, na které hledá odpovědi
- získává poznatky k smysluplnému naplnění volného času a učí se nevhodné nabídky odmítnout
- prohlubuje si znalosti o rozmanitosti a proměnlivosti živé a neživé přírody
- seznamuje se s tradicemi a lidovými zvyky
- výsledky své práce prezentuje na veřejnosti
- započatou práci se snaží vždy dokončit
- seznamuje se se základními pravidly silničního provozu a chování v roli chodce

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

žák:

- učí se vnímat, rozpoznat a pochopit problém
- učí se přemýšlet o příčinách problému, hledat a plánovat řešení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

žák:

- posiluje kultivovanost slovního a mimoslovního projevu
- rozvíjí slovní zásobu
- získává dovednost vést dialog s vrstevníky i dospělými a naslouchat druhým
- osvojuje si zdvořilé a kultivované vystupování - požádá, pozdraví, poděkuje, omluví se
- učí se přiznat chybu a poučit se z ní
- učí se vystoupit na veřejnosti

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

žák:

- osvojuje si základy spolupráce ve skupině - podřídit se, prosadit se, přijmout kompromis, respektovat dohodnutá pravidla
- rozvíjí zodpovědnost za své jednání a chování, poznává sám sebe
- učí se vnímat nespravedlnost, agresivitu, šikanu a přiměřeně se jim bránit

KOMPETENCE OBČANSKÉ

žák:

- rozvíjí schopnost objektivně hodnotit jednání své i druhých a jeho důsledky
- utváří si ohleduplný vztah k přírodě a kulturním výtvorům a hledá možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
- posiluje přirozené poznávací city - zvědavost, zájem, radost z objevování
- seznamuje se s různými složkami podporujícími zdraví a zdravý životní styl - zdravá výživa, pohybová aktivita, odpočinek, spánek, osobní bezpečí
- upevňuje si základní hygienické a stravovací návyky a dodržuje pitný režim
- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhadovat rizika svých nápadů
- učí se poskytnout pomoc i o ni požádat
- učí se zásadám první pomoci, ošetřit drobná poranění a přivolat první pomoc
- učí se, jak předcházet úrazům a chránit si své zdraví i zdraví druhých
- vytváří si povědomí o negativním působení omamných látek na tělesný a duševní rozvoj jedince
- seznamuje se se svými právy a povinnostmi

KOMPETENCE PRACOVNÍ

žák:

- vytváří si správné pracovní dovednosti - rozvíjí samostatnost, zručnost, fantazii, představivost
- poznává zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a učí se používat různé vhodné materiály, nástroje a techniky, pracovat podle návodu
- rozvíjí a kultivuje své výtvarné, pohybové, hudební, dramatické dovednosti a schopnosti
- buduje a dodržuje správný režim dne
- seznamuje se s vnitřním řádem školní družiny a riziky možných úrazů
- učí se novým hrám, dodržovat pravidla a bezpečnost

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

PROSTŘEDÍ A PROSTORY

Ke svým činnostem využívá školní družina prostory jednotlivých oddělení, k pohybovým aktivitám tělocvičny školy a školní hřiště. V okolí družina využívá přírodní prostředí, které je zdrojem poznání i možnosti využití k rekreačním činnostem a vycházkám.

MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ

Každé oddělení má své hry, hračky a stavebnice, časopisy, knihy, sportovní náčiní, které jsou dětem zpřístupněny, a možnost využívat audiovizuální techniku. Postupně dle finančních zdrojů obnovuje herní, sportovní, materiální a jiné vybavení oddělení.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Zájmové vzdělávání zajišťují pedagogičtí pracovníci školní družiny podle aktuální organizace provozu. Personální zajištění se přizpůsobuje počtu účastníků, rozsahu provozu a jejich vzdělávacím potřebám. Pedagogičtí pracovníci se vzájemně doplňují podle svého odborného zaměření a dále si prohlubují odborné kompetence dalším vzděláváním a samostudiem.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno zpravidla za úplaty. Výši úplaty na období školního roku stanoví zřizovatel; splatnost stanoví ředitel školy. Podmínky úhrady, snížení nebo osvobození od úplaty a způsob informování zákonných zástupců jsou upraveny Vnitřním řádem školní družiny a aktuálními právními předpisy. Konkrétní částka se do ŠVP neuvádí.

PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ, PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům této základní školy; přednostně je určena žákům prvního stupně přihlášeným k pravidelné denní docházce. Podmínkou přijetí k pravidelné denní docházce je písemná přihláška; její součástí je písemné sdělení o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka ze školní družiny. O přijetí rozhoduje ředitel školy do výše volné kapacity, nejvýše do nejvyššího povoleného počtu účastníků školní družiny zapsaného ve školském rejstříku.

Převyšuje-li počet uchazečů počet volných míst, postupuje ředitel školy podle předem stanovených a zveřejněných kritérií pro příslušný školní rok. Jednotlivá kritéria se uplatňují postupně v pořadí, v jakém jsou stanovena; k následujícímu kritériu se přistupuje pouze mezi uchazeči, mezi nimiž nebylo možné rozhodnout podle kritéria předcházejícího. Nelze-li mezi uchazeči rozhodnout ani po uplatnění všech věcných kritérií, rozhodne losování provedené podle předem stanovených pravidel. Konkrétní kritéria nejsou součástí tohoto ŠVP. Ředitel školy je stanoví a zveřejní samostatně před zahájením přijímání pro příslušný školní rok.

Přihlášku lze podat také v průběhu školního roku. Další účastník může být přijat, umožňuje-li to aktuální volná kapacita školní družiny. Je-li současně více uchazečů než volných míst, postupuje se podle kritérií platných pro příslušný školní rok.

Průběh vzdělávání a docházka účastníka se řídí údaji uvedenými v přihlášce a Vnitřním řádem školní družiny. Zákonný zástupce může účast ukončit písemným odhlášením s uvedením dne ukončení docházky.

V případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem, školním řádem nebo Vnitřním řádem školní družiny může ředitel školy podle § 31 školského zákona rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo vyloučení žáka ze školní družiny. Při posuzování, zda jde o závažné zaviněné porušení, lze přihlídnout také k opakování obdobného jednání, jeho povaze, četnosti, následkům a předchozímu řešení. Bylo-li rozhodnuto o podmíněném vyloučení, může ředitel školy při dalším zaviněném porušení povinností stanovených školským zákonem, školním řádem nebo Vnitřním řádem školní družiny ve zkušební době rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny.

Neuhrazení úplaty ani v náhradním termínu po předchozí výzvě školy, nebylo-li rozhodnuto o snížení nebo osvobození od úplaty, může být důvodem k ukončení účasti žáka v zájmovém vzdělávání ve školní družině.

Doklad o ukončeném zájmovém vzdělávání ve školní družině se nevydává.

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami jsou při zájmovém vzdělávání vytvářeny podmínky odpovídající jejich individuálním potřebám. Školní družina při organizaci činností zohledňuje poskytovaná podpůrná opatření, doporučení školského poradenského zařízení, je-li vydáno, a požadavky na bezpečnost účastníka i skupiny.

Pro rozvoj nadaných a mimořádně nadaných žáků nabízí školní družina podle možností doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Základní podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví stanoví platné právní předpisy, školní řád a Vnitřní řád školní družiny. Podrobné provozní a bezpečnostní postupy jsou upraveny zejména ve Vnitřním řádu školní družiny.

Při všech činnostech ve školní družině seznamujeme žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a s riziky možných úrazů. Podmínky pro bezpečné a hygienické působení školní družiny jsou zajišťovány s ohledem na charakter činností a potřeby účastníků.

PREZENTACE ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Činnost školní družiny prezentuje v rámci školy nebo na veřejně přístupných výstavách prací žáků, dále soutěžemi, vystoupeními a estetizací prostor pavilonu školní družiny.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Toto konsolidované znění Školního vzdělávacího programu školní družiny nahrazuje předchozí znění ŠVP a jeho dosavadní dodatky.

Školní vzdělávací program vydává ředitel školy. Po vydání bude zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup; současně do něj může každý nahlížet ve škole nebo školském zařízení a pořizovat si z něj opisy, výpisy a kopie.

Datum vydání: 31. 8. 2026

Účinnost: 1. 9. 2026

Základní škola a Mateřská škola Borovského,
Karviná, příspěvková organizace ④
734 01 Karviná - Ráj, Vo Svahu 775
IČ: 62331353, DIČ: CZ62331353

Mgr. Petr Machej
ředitel školy